
Ο Νόμος 1483/84 και η Διεθνής Συνδιάσκεψη Εργασίας

του Στ. Βουτυρά
Καθηγητή ΠΑΣΠΕ

Ο καθηγητής της Παντείου Σταύρος Βουτυράς επεσήμανε ότι ο νόμος 1483 απηχεί τις αντιλήψεις της 156 διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας που ψηφίστηκε από τη συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας 1981.

Κατά τις σχετικές συζητήσεις στη γενική συνδιάσκεψη, που αντικατοπτρίζουν την προβληματική του θέματος, ορισμένα Κράτη-Μέλη της Δ.Ο. Εργασίας ήθελαν μόνο Δ. Σύσταση προς το παρόν, γιατί ο όρος «εργαζόμενοι με οικογενειακές ευθύνες» είναι σχετικά νέος στην Κοινωνική Πολιτική. Οι αντιλήψεις και τα προβλήματα ποικίλουν από χώρα σε χώρα. Επίσης μεγάλη ποικιλία μορφών εργασίας των εργαζομένων με οικογενειακές ευθύνες αποτελεί εμπόδιο για νομοθετική ρύθμιση του θέματος. Θα πρέπει λοιπόν να δημιουργηθούν πρώτα οι κατάλληλες προϋποθέσεις. Τελικά επικράτησε η άποψη ότι *μόνο με διεθνή σύμβαση* θα πραγματοποιηθεί η αληθινή ισότητα των φύλων στις εργασιακές σχέσεις. (Για όσους ίσως δεν γνωρίζουν σχετικά, ας διευκρινιστεί πως οι διεθνείς συμβάσεις εργασίας είναι διεθνείς κανόνες εργατικού δικαίου. Κυρώνονται από τα κοινοβούλια των κρατών-μελών της Δ.Ο.Ε. και αποτελούν εσω-

τερικούς νόμους με αυξημένη μάλιστα ισχύ. Οι διεθνείς συστάσεις δεν υπόκεινται σε κύρωση. Αποτελούν απλά οδηγούς των κυβερνήσεων των χωρών-μελών για τα σύγχρονα ρεύματα στις εργασιακές σχέσεις και τα κράτη μπορούν με οποιοδήποτε τρόπο να εισαγάγουν στην έννομη τάξη τους ορισμένη ρύθμιση).

Ο νόμος 1483 και η Δ. Σύμβαση 156 ξεπέρασαν το ταμπού της 123 Διεθνούς Σύστασης του 1965 που αφορούσε την απασχόληση *γυναικών* που έχουν οικογενειακές υποχρεώσεις και όριζε μεν ότι τα προβλήματα των γυναικών αυτών, που προσπαθούν να συμβιβάσουν επάγγελμα και οικογένεια, αφορούν, όλη την κοινωνία, που έπρεπε να λάβει τα κατάλληλα μέτρα, αλλά δεν έπαυσε η σύσταση να αφορά μόνο στις γυναίκες. (Για όλα αυτά βλ. Στ. Βουτυρά, «Η γυναίκα στη μισθωτή εργασία - Για μια σύγχρονη κοινωνική πολιτική στο πρόβλημα της εργαζόμενης ελληνίδας», εκδόσεις Παπαζήση, σελ. 24-46).

Στις συνεδριάσεις της Ειδικής Επιτροπής της Διεθνούς Οργάνωσης για το θέμα αυτό έγινε *μάχη* για το αν θα έπρεπε να αντικατασταθεί, να καταργηθεί η 123 Σύμβαση. Ο Εισηγητής της Επιτροπής Βέλγος Κυβερνη-

τικός Σύμβουλος αποκάλυψε ότι η πρόταση να αντικατασταθεί η 123 Δ Σύστασης με την νέα, έγινε δεκτή με 1439 ψήφους έναντι 1323 και 84 αποχές.

Οι αριθμοί είναι *χαρακτηριστικοί* της αντίδρασης που υπάρχει ακόμα στις σύγχρονες αντιλήψεις. (Στην επιτροπή μετείχαν 49 κυβερνητικοί εκπρόσωποι, 25 εργοδοτικοί και 35 αντιπρόσωποι των εργαζομένων). Κατά συνέπεια κάθε κυβερνητικός είχε 25 ψήφους, 49 κάθε εργοδοτικός και από 35 οι εργατικοί εκπρόσωποι.

Ας σημειωθεί ότι και ο πρόεδρος της Επιτροπής πρότεινε με επιμονή την αλλαγή της λέξης «αντικαθιστά» με την λέξη «συμπληρώνει». (Εννοείται το νέο κείμενο την 123 Δ. Σύμβαση). Ας σημειωθεί ακόμα ότι και η *εργατική ομάδα* ήταν αρχικά κατά της αντικατάστασης της 123 Δ. Σύστασης.

Στη Συνδιάσκεψη διατυπώθηκε η παρατήρηση πως η ευημερία των εργαζομένων με οικογενειακές ευθύνες δεν μπορεί να γίνει σε βάρος των υπολοίπων εργαζομένων.

- Οι νέες αντιλήψεις έχουν ένα στόχο: την εγκαθίδρυση της πραγματικής, της αποτελεσματικής ισότητας ευκαιριών και μεταχείρισης για τους εργαζομένους των δυο

φύλων. Αποβλέπουν στην εξάλειψη των διακρίσεων στα πεδία του επαγγελματικού σχηματισμού της διατήρησης της απασχόλησης, των συνθηκών της, της επαγγελματικής προώθησης, των απολύσεων και της κοινωνικής ασφάλειας.

Τονίστηκε ακόμα, ότι, παρ' όλες τις διακηρύξεις, τίποτε δεν έχει γίνει για την συμμετοχή των ανδρών στην οικογενειακή

ζωή. Και η θέση της γυναίκας δεν μπορεί ν' αλλάξει χωρίς να μεταβληθεί ο ρόλος των ανδρών.

Στο θέμα των αδειών και της μείωσης του χρόνου εργασίας εκφράστηκαν, παρ' όλα αυτά, από διάφορες χώρες *αμφιβολίες* αν αυτοί θα συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας ευκαιριών για τους εργαζομένους τους οποίους προσπαθούμε να προ-

στατεύσουμε. Τονίστηκε ότι βραχυπρόθεσμα θα τους βοηθήσει. Μακροπρόθεσμα όμως, η απασχόληση του είδους αυτού δίνει λίγες ευκαιρίες επαγγελματικής προώθησης και εκφράστηκαν φόβοι μήπως τα μέτρα που θα ληφθούν αποβούν τελικά εις βάρος των εργαζομένων που θα αφορούν.

Ας ελπίσουμε ότι οι φόβοι αυτοί θα αποδειχθούν αβάσιμοι.
